

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

«Відмінювання польських та іноземних прізвищ та імен»

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – польська

Освітня програма: Польська мова і література, друга іноземна мова, переклад

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	дисципліна за вибором з фаху
Семестр	VIII семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин, у тому числі: Лекції – 0 годин. Практичні заняття – 30 годин. Самостійна робота – 60 години.
Мова викладання	польська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	Навчальна дисципліна «Відмінювання польських та іноземних прізвищ та імен» у сучасній польській мові є однією із вибіркових дисциплін, включених до освітньо-професійної програми «Польська мова і література, друга іноземна мова, переклад» та розрахована на студентів, які бажають поглибити свої знання, вміння та навички усного та писемного мовлення польською мовою на основі поглибленого вивчення правил відмінювання польських і іноземних прізвищ та імен у сучасній польській мові.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Курс «Відмінювання польських та іноземних прізвищ та імен» спрямований на ознайомлення студентів з основними правилами та зразками відмінювання прізвищ та імен у сучасній польській мові. Передбачається вивчення таких типів відмінювання чоловічих прізвищ, що закінчуються на «-cki/ski» типу Makowski, Nowicki, Szumański; прізвищ з закінченням на приголосні; прізвищ, що закінчуються на «а» – Przytuła, Sikora; прізвища, що закінчуються на «-o» – Moniuszko, Kościuszko, Jagiełło; жіночих прізвищ на «ska/cka» типу Cielecka, Korzuchowska; «owa»/«ewa» – Kuńcewiczowa; на «-a» типу Kulesza, Dębska; дівочих прізвищ на «-anka», «ówna» типу Skarżanka, Roziwiczówna; двоскладових жіночих прізвищ. Також іноземних прізвищ: англійських, французьких, італійських, угорських. Практичне значення дисципліни полягає у формуванні вмінь та навичок, пов'язаних із можливістю відмінювання прізвищ та імен у різних формах та стилях мовлення згідно з нормами сучасної польської мови. Курс передбачає виконання різноманітних практичних завдань спрямованих на закріплення цього вміння.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті опанування дисципліни студент повинен: <i>знати:</i> <ul style="list-style-type: none"> – правила відмінювання та писання польських прізвищ і імен; – зразки відмінювання та писання іноземних прізвищ і імен; – поняття транслітерації та техніки; – техніки транслітерації та транскрипції прізвищ та імен з/на польську мову; <i>вміти:</i> <ul style="list-style-type: none"> – розуміти національну соціокультурну специфіку мовленнєвої поведінки носіїв польської мови і здійснювати ефективний міжмовний контакт, зокрема правильно відмінювати польські та іноземні імена та прізвища; – розуміти правила і правильно використовувати польські і іноземні прізвища і імена; – обирати ефективні стратегії для вирішення комунікативних завдань; – адекватно транслітерувати різні типи польських та іноземних прізвищ та імен з/на польську мову.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> <ul style="list-style-type: none"> – ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. – ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. – ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. – ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. – ЗК 11. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

	<ul style="list-style-type: none"> – ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. – ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні. <p><i>фахових компетентностей (ФК):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. – ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. – ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється). – ЗК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію. – ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мов(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. – ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціальності). – ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. – ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами. – ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів. – ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення. – ФК 15. <i>Здатність здійснювати кваліфікований усний та письмовий переклад текстів різних жанрів і стилів</i> – ФК 16. <i>Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.</i>
Види занять і їхній розподіл за годинами	<p>Лекції – 0 год Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 60 год.</p>
Тематика навчальної дисципліни	<p>Temat 1. Zasady pisowni i odmiany polskich męskich nazwisk. Temat 2. Zasady pisowni i odmiany polskich żeńskich nazwisk. Temat 3. Zasady pisowni i odmiany nazwisk męskich obcego pochodzenia. Temat 4. Zasady pisowni i odmiany nazwisk żeńskich obcego pochodzenia. Temat 5. Transliteracja i transkrypcja współczesnego alfabetu ukraińskiego. Polszczenie nazwisk.</p>
Передумови вивчення дисципліни	<p>Успішне опанування програми курсів «Польська мова», «Практична фонетика польської мови», «Практична граматики польської мови».</p>
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	<p>Основна (базова):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hofmanski, W. (2023). <i>Nazwy własne w nauczaniu języka polskiego</i>. Poznań. 2. Lipińska, E., Dąbbska E. G. (2001). <i>Kiedys wrócisz tu</i>, Kraków. 3. <i>Współczesny język polski.</i>, (2001). Red. J. Bartmiński. Lublin, 2001. 4. Zarych, E. (2014). <i>Przejdź na wyższy poziom</i>, Wydawnictwo Nowela, Poznań. 5. Zarych, E. (2018). <i>Język jest kluczem do kraju</i>. Poznań: Nowela. 6. Кравчук, А., (2011). <i>Лексикологія і культура польської мови. Т. I: Лексикологія, фразеологія, лексикографія</i>. Київ. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Słownik gramatyki języka polskiego</i>, (2002). Pod red. W. Gruszczynskiego, J. Bralczyka, Warszawa, 2002. 2. <i>Polszczenie ukraińskich nazw własnych</i>. URL: https://sjp.pwn.pl/zasady/Polszczenie-ukrainskich-nazw-wlasnych;629713.html. 3. <i>Odmiana nazwisk angielskich i francuskich</i>. URL: https://sjp.pwn.pl/zasady/Odmiana-nazwisk-angielskich-i-francuskich;629617.html. 4. <i>Pisownia nazw własnych</i>. URL.: https://sjp.pwn.pl/zasady/Pisownia-nazw-wlasnych;629595.html. 5. <i>Transliteracja i transkrypcja współczesnego alfabetu ukraińskiego</i>. URL: https://sjp.pwn.pl/zasady/Transliteracja-i-transkrypcja-wspolczesnego-alfabetu-ukrainskiego;629710.html 6. <i>Odmiana nazwisk w języku polskim</i>. URL: https://blog.e-polish.eu/odmiana-nazwisk-w-jezyku-polskim/ 7. Мельничук, Т. <i>До питання транскрипції офіційних українських антропонімів польською мовою</i>. URL: chrome-extension://efaidnbmninnkpcjpcglclefindmkaj/https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/22077/1/%D0%A2%D0%B5%D1%82%D1%8F%D0%BD%D0%B0%20%D0%9C%D0%95%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%98%D0%A7%D0%A3%D0%9A.pdf.

	<p>Додаткові ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Egzaminy certyfikacyjne z języka polskiego jako obcego</i>. URL: http://certyfikatpolski.pl/. 2. <i>Internetowy słownik nazwisk w Polsce (ISNP)</i>. URL: https://nazwiska.ijp.pan.pl/. 3. <i>Serwis sprawdzania pisowni</i>. URL: https://www.ortograf.pl/zasady-pisowni. 4. <i>Słownik polsko-ukraiński</i>. URL: https://uk.glosbe.com/pl/uk/ 5. <i>Słownik PWN</i>. URL: https://sjp.pwn.pl/. 6. <i>Słownik slangu</i>. URL: https://www.miejski.pl/. 7. <i>Słownik synonimów</i>. URL: https://www.synonimy.pl/. 8. <i>Żmigrodzki P. (red.), Wielki słownik języka polskiego</i>. URL: www.wsjp.pl/ 9. <i>Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі</i>. URL: https://t.me/fs_info. 10. <i>Інстаграм-сторінка секції полоністики</i>. URL: http://surl.li/kpbjg. 11. <i>Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології</i>. URL: https://cutt.ly/CZo0kr9. 12. <i>Інстаграм-сторінка Центру польської мови та культури імені Юліуша Словацького</i>: https://instagram.com/cjikip_im_juliusza_slowackiego?igshid=OGQ5ZDc2ODk2ZA== 13. <i>Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ</i>. URL: https://slovphilology.knlu.edu.ua/. 14. <i>Офіційний сайт КНЛУ</i>. URL: www.knlu.edu.ua. 15. <i>Офіційний сайт Посольства Речі Посполитої</i>. URL: https://www.gov.pl/web/ukraina 16. <i>Фейсбук-сторінка секції польської мови КНЛУ</i>. URL: https://www.facebook.com/groups/553296212122180. 17. <i>Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології</i>. URL: http://surl.li/howuj.
Поточний і семестровий контроль	МКР, залік
Кафедра	східної і слов'янської філології
Факультет	східної і слов'янської філології
Викладач	Міненкова Наталія Євгенівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри східної і слов'янської філології
Оригінальність навчальної дисципліни	Оригінальний авторський курс
Місце постійного розміщення навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет	https://slovphilology.knlu.edu.ua/

Завідувач кафедри

проф. Валігура О. Р.

Викладач

доц. Міненкова Н.Є.